

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3To/59/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5922010406
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Sučík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5922010406.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline na verejnom zasadnutí konanom 28. septembra 2023 v senáte zloženom z predsedu JUDr. Vladimíra Sučíka a sudkýň JUDr. Moniky Liptákovej a JUDr. Eriky Bebčákovej, o odvolaní obžalovaného T. I. a odvolaní Y. T., proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok, sp.zn. 1T/63/2022 z 22.2.2023, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Ružomberok, sp.zn. 1T/63/2022 z 22.2.2023.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por.
obžalovaný T. I., nar. XX.X.XXXX v G., trvale bytom I. XXX,

je vinný, že

hoci je podľa § 62 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a podľa rozsudku Okresného súdu Ružomberok, sp. zn. 4P/245/2009 zo dňa 24.11.2009, právoplatného a vykonateľného dňa 23.12.2009, povinný platiť výživné na svoje maloleté dieťa J. T., nar. XX.X.XXXX vo výške 80 eur mesačne vždy do každého 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet matky dieťaťa Y. T., nar. X.X.XXXX, trvale bytom P. T. XXXX/XX, G., túto svoju vyživovaciu povinnosť si úmyselne riadne a pravidelne neplnil od 1.3.2013 do 15.9.2020 s výnimkou platieb v mesiaci máj 2015 vo výške 300 eur a v mesiaci september 2017 vo výške 300 eur, ďalej platieb vo výške 500 eur a 250 eur, keď v priebehu konania pred súdom uhradil sumy 1.220,- eur a 460,- eur ako úhradu zameškaného výživného za roky 2019 - 2020, keď za stíhané obdobie dlhuje na výživnom sumu 4 250,- eur, pričom T. I. nevyvíjal dostatočné úsilie pri hľadaní vhodného zamestnania, ktoré by zabezpečilo taký príjem, ktorým by mohol uhrádzať náklady na výživu svojho dieťaťa, hoci bol v sledovanom období držiteľom živnostenského oprávnenia s predmetmi podnikania Zámočnícke práce, Zváračské práce, Výroba a montáž kovových konštrukcií, Prípravné práce k realizácii stavby a Dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov, od mesiaca júl 2014 až do 1.1.2016 a následne v rokoch 2017 a 2018 vykonával platenú trénerskú činnosť vo futbalovom klube, v stíhanom období nebol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie a nebol poberateľom žiadnych sociálnych dávok,

t e d a

najmenej dva mesiace v období dvoch rokov úmyselne neplnil zákonnú povinnosť vyživovať iného a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas,

č í m s p á c h a l

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Tr. zák.

Za to sa
o d s u d z u j e

podľa § 207 ods. 3 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok, výkon ktorého mu súd podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. podmienene odkladá a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. mu určuje skúšobnú dobu na 2 (dva) roky.

Podľa § 50 ods. 2 Tr. zák. súd obžalovanému ukladá povinnosť aby v skúšobnej dobe podľa svojich schopností zaplatil zameškané výživné.

Podľa § 316 ods. 1 Tr. por. odvolanie Y. T. z a m i e t a ako podané neoprávnenou osobou.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný T. I. uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák. na skutkovom základe tak, ako je uvedený v napadnutom rozsudku.

Za uvedený trestný čin bol obžalovanému podľa § 207 ods. 3 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, výkon ktorého mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. podmienene odložený a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. mu bola určená skúšobná doba na 2 roky.

Podľa § 50 ods. 2 Tr. zák. bola obžalovanému uložená povinnosť v skúšobnej dobe podľa svojej schopnosti zaplatiť zameškané výživné.

Proti rozsudku okresného súdu podali odvolanie obžalovaný a Y. T..

Obžalovaný odvolanie odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu. V odvolaní uviedol, že toto podáva proti výroku o vine a treste. Podľa jeho názoru, rozsudok nie je založený na ústavnej zásade prezumpcie neviny. V prejednávanej veci nebolo bez rozumných a dôvodných pochybností dokázané, že obžalovaný dlhuje od 1.3.2013 do 15.9.2020 na výživnom pre dcéru sumu 5.000,- Eur. Pokiaľ obžalovaný nemá o platení príspevku na výživné doklady, to ešte neznamená, že na výživnom dlží sumu 5.000,- Eur. Podľa neho do 31.12.2018 nemá žiadny dlh. Pripustil, že za obdobie od 1.1.2019 do 15.9.2020, pokiaľ plnil výživné len čiastočne, tak dlh vo výške 1.220,- Eur v priebehu súdneho konania zaplatil. Taktiež uhradil aj čiastku 460,- Eur na základe upozornenia prvostupňového súdu, a to za obdobie od 1.1.2019 do 15.9.2020. Po 1. marci 2013 platil na dcéru výživné tak, že hotovosť posielal po dcére. Na základe vykonaného dokazovania existujú dôvodné pochybnosti o tom, že si s výnimkou dvoch platieb po 300,- Eur v rokoch 2015 a 2017 po 1. marci 2013 neplnil zákonnú povinnosť vyživovať maloletú dcéru J.. Pokiaľ je v rozsudku uvádzané, že dcére dával vreckové, je nelogické, aby si v prvom rade vyživovaciu povinnosť neplnil, ale vreckové dcére platil. Jeho dcéra, ako aj jej matka potvrdili, že v roku 2018 dal na modeling pre dcéru 250,- Eur, pričom ani táto platba sa v rozhodnutí okresného súdu nezohľadnila. Maloletá J. T. vo výpovedi uviedla, že niekedy jej dával 500,- Eur, ale nevie, či to bolo pred alebo po roku 2013, išlo o sumu, ktorú jej zaplatil naraz. Poukázal, že dcére kupoval na narodeniny a Vianoce darčeky. Na základe výpovede matky maloletej a maloletej dcéry nie je možné jednoznačne, a bez akýchkoľvek pochybností, konštatovať, že si po 1.3.2013 neplnil svoju vyživovaciu povinnosť. Pravdivosť jeho tvrdenia, že výživné neplatil na účet matky maloletej dcéry, ale v hotovosti prostredníctvom dcéry, je preukázaná aj tým, že pokiaľ výživné uhrádzal, tak maloletá k nemu chodievala. Akonáhle si od roku 2019 prestal riadne plniť vyživovaciu povinnosť, dcéra prestala k nemu chodiť. Dlhé výživné zaplatil až po podaní obžaloby, ale nie preto, že by nepoznal výšku zaostaleho výživného, ale z dôvodu, aby bolo ustálené, za aké obdobie a v akej výške je vlastne od neho výživné požadované. Obvinenie mu bolo vznesené o sumu 2.000,- Eur vyššiu, ako bolo uvedené v obžalobe. Podľa obžaloby bol jeho dlh na výživnom 6.639,90 Eur, z ktorého po podaní obžaloby zaplatil 1.680,- Eur, teda rozdiel je 4.959,90 Eur, ale súd mu uložil zaplatiť 5.000,- Eur. Keďže nebolo jednoznačne preukázané, že má na vyživovacej povinnosti dlh, žiada, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a spod obžaloby ho oslobodil.

K odvolaniu obžalovaného sa písomne vyjadril prokurátor, ktorý uviedol, že okresný súd zistil skutkový stav v rozsahu a kvalite nevyhnutnom na rozhodnutie, pričom boli dôsledne objasňované skutočnosti svedčiace proti obžalovanému, ako aj svedčiace v jeho prospech. Dôkazná situácia v predmetnej veci vylučuje použitie zásady „in dubio pro reo“ - v pochybnostiach v prospech obžalovaného. V predmetnej veci na použitie tejto zásady nie sú splnené zákonné podmienky. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Súd neporuší žiadne práva obžalovaného, ak si neosvojí ním navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov. Keďže rozsudok okresného súdu považuje za zákonný, navrhol odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Y. T. - matka maloletej dcéry obžalovaného v odvolaní uviedla, že zameškané výživné bolo uznané len do 15.9.2020, pritom obžalovaný neplatil výživné do 15.3.2022. Nesúhlasí ani z rozhodnutím súdu o povinnosti obžalovaného v skúšobnej dobe podľa svojej schopnosti uhradiť zameškané výživné, keď skúšobnú dobu určil na 2 roky. Maloletá dcéra momentálne študuje a potrebuje peniaze na štúdium teraz. Z rozsudku nie je jasné, kedy má vyplatiť zameškané výživné a taktiež nie je určený splátkový kalendár. Navrhla preto, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Krajský súd na podklade odvolania obžalovaného preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por., zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote, oprávneným subjektom a že toto je čiastočne dôvodné. Pokiaľ ide o odvolanie Y. T. - matky maloletej dcéry obžalovaného, krajský súd dospel k záveru, že táto nie je osobou oprávnenou na podanie odvolania v predmetnej veci.

Preskúmaním spisu krajský súd zistil, že v konaní, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku, postupoval prvostupňový súd podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku, ktorých zmyslom je náležité zistenie skutkového stavu a možnosť uplatnenia práv obžalovaného na obhajobu. Okresný súd vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre jeho rozhodnutie, avšak vykonané dôkazy nevyhodnotil úplne dôsledne, a to najmä pokiaľ ide o určenie výšky zameškaného výživného, keď do uhradeného výživného nezahrnul 2 čiastky, ktoré podľa názoru krajského súdu spĺňajú požiadavku úhrady výživného na maloletú dcéru.

Aj podľa názoru krajského súdu výsledky vykonaného dokazovania v danom prípade vyznievajú jednoznačne a tvoria ucelenú reťaz tak priamych ako aj nepriamych dôkazov, z ktorých bez akýchkoľvek pochybností možno vyvodiť bezpečný záver, že obžalovaný spáchal skutok tak, ako je uvedený vo výrokovej časti rozsudku krajského súdu. Taktiež pokiaľ ide o kvalifikáciu skutku, aj podľa názoru krajského súdu, obžalovaný svojim konaním naplnil znaky prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák., s poukazom na ust. § 138 písm. b) Tr. zák..

Vinu obžalovaného považuje aj krajský súd za nepochybne preukázanú. Tu poukazuje najmä na výpoveď obžalovaného, z ktorej nepochybne vyplýva jeho zavinené neplnenie vyživovacej povinnosti na maloletú dcéru, ako aj dôvody, pre ktoré neplatil výživné a ktoré ho nemôžu zbaviť trestnoprávnej zodpovednosti. Obžalovaný je taktiež usvedčovaný výpoveďou maloletej J. T. a jej matky Y. T.. Keďže odôvodnenie napadnutého rozsudku je v tomto smere podrobné a zrozumiteľné a krajský súd sa s ním stotožňuje, preto v zásade naň odkazuje, okrem určenia celkového dlhu na výživnom určeného prvostupňovým súdom vo výške 5.000,- Eur. Pokiaľ obžalovaný v odvolaní konštatuje, že nemá žiadne doklady, ktoré by preukázali, že plnil vyživovaciu povinnosť, v tomto smere poukazuje krajský súd najmä na výpovede svedkýň Y. T. a J. T., z ktorých nepochybne vyplýva rozsah neplnenia si vyživovacej povinnosti obžalovaným. Ide o dve svedecké výpovede a teda konkrétne a podstatné dôkazy, ktoré usvedčujú obžalovaného. Krajský súd sa preto nestotožňuje s názorom obžalovaného, že neexistencia dokladov o úhrade výživného ešte nie je dôkazom, že výživné neplatil.

Ak obžalovaný v odvolaní konštatuje, že počas súdneho konania zaplatil dlh na výživnom vo výške 1.220,- Eur a vo výške 460,- Eur, toto konštatovanie obžalovaného nepovažuje krajský súd za sporné, nakoľko táto skutočnosť vyplýva priamo zo skutkovej vety rozsudku okresného súdu. No uhradenie týchto súm nemá vplyv na zánik trestnosti trestného činu zanedbania povinnej výživy, nakoľko obžalovaný zanedbané výživné neuhradil v celom rozsahu.

Neobstojí ani námietka obžalovaného, že výživné posielal po svojej dcére, nakoľko túto skutočnosť nepotvrdila ani jeho maloletá dcéra a ani jej matka.

Za dôvodnú považuje však krajský súd odvoláciu námietku, že prvostupňový súd nezohľadnil ako úhradu výživného čiastku 500,- Eur a čiastku 250,- Eur. Z výpovede maloletej dcéry obžalovaného nepochybne vyplýva, že obžalovaný jej niekedy dal 500,- Eur, ale nevie, či to bolo pred alebo po roku 2013. Išlo pritom o jednorazovú platbu. Pokiaľ obžalovaný uvádza, že išlo o úhradu výživného po roku 2013 a neexistuje jednoznačný a nepochybny dôkaz, ktorý by toto jeho tvrdenie spochybňoval, resp. vyvracal a samotná jeho maloletá dcéra úhradu takejto čiastky potvrdila, pričom nevedela špecifikovať, či to bolo po roku 2013 alebo pred rokom 2013, je podľa názoru krajského súdu potrebné takúto úhradu v pochybnostiach pripočítať v prospech obžalovaného, najmä keď z výpovede jeho maloletej dcéry nevyplýva, že by nemohlo ísť o čiastku zaplatenú po roku 2013, teda za obdobie, pre ktoré je stíhaný.

Obdobne krajský súd považoval za uhradenie výživného čiastku 250,- Eur, ktorá podľa matky maloletej dcéry obžalovaného a jeho dcéry slúžila na zaplatenie modelingu maloletej. K tejto čiastke obžalovaný uviedol, že modelingovej agentúre nedôveroval, a preto matke maloletej oznámil, že túto čiastku považuje za výživné. Krajský súd, aj keď matka maloletej uviedla, že tieto peniaze nebrala ako výživné, vzhľadom na vyjadrenie obžalovaného, že matku maloletej upozornil, že tieto peniaze sú výživným, zahrnul aj túto čiastku do uhradeného výživného.

Na rozdiel od prvostupňového súdu preto krajský súd vzhľadom na vyššie uznané čiastky - vo výške 500,- a 250,- Eur, znížil oproti rozsudku prvostupňového súdu dlh na výživnom s tým, že dlh obžalovaného predstavuje sumu 4.250,- Eur. K takejto úprave skutku bolo možné pristúpiť, keďže odvolanie podal len obžalovaný a ide o úpravu v prospech obžalovaného.

Vzhľadom na dôkaznú situáciu, ani podľa názoru krajského súdu neboli splnené zákonné podmienky na uplatnenie zásady „in dubio pro reo“ - v pochybnostiach v prospech obžalovaného a neboli preto splnené ani zákonné podmienky na oslobodenie obžalovaného spod obžaloby tak, ako sa toho domáhal odvolaním.

Pokiaľ ide o odvolanie Y. T. - matky maloletej dcéry obžalovaného, krajský súd toto zamietol ako podané neoprávnenou osobou, keďže v zmysle Trestného poriadku Y. T. nie je osobou oprávnenou k podaniu odvolania.

Z ustanovenia § 307 ods. 1 Tr. por. vyplýva, že rozsudok môže odvolaním napadnúť prokurátor, obžalovaný, poškodený a zúčastnená osoba.

Z ustanovenia § 308 ods. 1 Tr. por. vyplýva, že v neprospech obžalovaného môže rozsudok napadnúť v odvolaní prokurátor a taktiež poškodený, pokiaľ ide o výrok o náhradu škody.

Keďže Y. T. v predmetnej veci nie je osobou uvedenou v § 307 ods. 1 a § 308 ods. 1 Tr. por. - nie je ani poškodenou, ktorá by mohla v neprospech obžalovaného podať odvolanie, krajský súd preto neprihliadal ani na jej odvolacie námietky a odvolanie bez ďalšieho podľa § 316 ods. 1 Tr. por. ako podané neoprávnenou osobou zamietol.

Len na základe odvolania obžalovaného krajský súd zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a pri úprave skutku v prospech obžalovaného tohto uznal za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák. s poukazom na ust. § 138 písm. b) Tr. zák., teda tak, ako ho uznal za vinného aj prvostupňový súd.

Obžalovanému krajský súd uložil trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, výkon ktorého mu podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky a súčasne uložil obžalovanému povinnosť v skúšobnej dobe podľa svojej schopnosti zaplatiť zameškané výživné.

Ide teda o trest totožný s trestom, ktorý obžalovanému uložil aj prvostupňový súd, pretože aj podľa názoru krajského súdu ide o trest zodpovedajúci stavu veci a zákonu, keďže okresný súd pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu správne aplikoval príslušné ustanovenia Trestného zákona. Krajský súd preto takýto trest považuje za spravodlivý a objektívny obraz potrieb individuálnej a generálnej prevencie.

Uložený trest podľa názoru krajského súdu v plnej miere odzrkadľuje závažnosť spáchaného prečinu, ako aj možnosť nápravy a pomery obžalovaného. Ide o trest, ktorý je dostatočne spôsobilý vyjadriť aj morálne odsúdenie obžalovaného spoločnosťou.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti preto krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.